

אבות תקנום

תמצית סוגיות ה"דף היומי"

מתוך "דרך ישרה" מסכת סוטה

דפים כח - לג, פרשת וישלח תשע"ז

דרך ישרה תמצית הדף

פרק חמישי - כ"ס פהמיס

צ"ד כח - ל

- *הדרשות ביום מינוי ראב"ע. *הפסוקים בסוטה וטומאה. *אין שני עושה שלישי בחולין. הדרן!
- א. הדרשות שנלמדו בו ביום שנתמנה ראב"ע לנשיאות 1. המים בודקין גם את הבועל בגז"ש ובאו, וכשם שאסורה לבעל כך אסורה לבעל שנאמר פעמיים ונטמאה. 2. שרץ שנפל לתוך כלי חרס הוא ראשון וכתוב כל אשר בתוכו דהוי שני יטמא מכאן שכבר שני עושה שלישי, ולפני ר"ע דרשו בצד השה מטבול יום דשרץ ואיכא למיפרך שיש במינו אב הטומאה, ומכלי חרס שמטמא מאוירו ופרכינן שיש בהם צד חמור, ואיכא שלישי בקדש מן התורה שנאמר והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל. 3. מחוץ לעיר נאמר אלפים אמה וכן אלף, ואתי אלף למגרש ואלפים לר"ע לתחומין דאורייתא ולריה"ג לשדות אבל תחומין דרבנן. 4. בשירת הים כתיב ויאמרו לאמר, והוי לר"ע כגדול המקרא את ההלל לקטן שענו ראשי פרקים ואמרו רק אשירה דדריש לאמור על מילתא קמייתא, לר"א בריה"ג כקטן המקרא הלל לגדול שעונה אחריו כל מה שאומר ולאמר קאי על כולא מילתא, ולר"נ כסופר הפורס על שמע בביכ"נ שהוא פותח תחילה וכולם אומרים ביחד שנאמר ויאמרו לאמור, ואמרינן שאפילו עוללים ויונקים ועופרים אמרו שירה. 5. איוב עבד את ה' מאהבה שנאמר הן יקטלני לו איחל ואינו לא איחל שנאמר עד אגוע לא אסיר תומתי, ולריב"ז עבד מיראה שנאמר איש תם וישר ירא אלקים וסר מדע או בגז"ש ירא אלוקים מאברהם, וזכות העושה מיראה עומדת עד אלף דור והעושה מאהבה לאלפים.
- ב. דרשות הפסוקים בסוטה ודיני טומאה 1. כתיב ובאו שלש פעמים ואתי לצוואה עשיה וידיעה, ולר"ע דדריש ווי אתי אף לדידיה וש"מ שאף הבועל נבדק. 2. לצבות בטן ולנפיל ירך, לרבי דלא דריש ווי אתי שגם הבועל נבדק ולר"ע שהכהן מודיעה שהבטן לוקה לפני הירך, ולרבי תרווייהו אתו מדכתיב בטן ולא בטנה ולא בטנו. 3. כתיב נטמאה נטמאה ונטמאה ואתו לבעל לבועל ולתרומה ולר"ע דדריש ווי איכא חד קרא לכהונה ולר"ש אתיא בק"ו מגרושה שמותרת בתרומה, ואין לומר דקרא לכהונה אבל מותרת בתרומה דקראי מחיים וכהונה לאחר מיתה. 4. כתיב והיא נטמאה והיא לא נטמאה לומר שמספק אסורה כודאי ומכאן אתה דן שספק כודאי בשרץ מק"ו שהרי עשה בו שוגג

כמיד ואונס כרצון משום דבעינן שיהא דומיא דסוטה דאסור דווקא ברה"י ובדבר שיש בו דעת לישאל. ואיצטריך קראי: והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל ומשמע שרק בודאי אסור, והפסוק וכל טהור יאכל בשר שנטמא ומשמע דאפילו ספק אסור למילף דא"צ דעת נוגע ומגיע, ומסוטה ילפינן דברה"ר ספיקו טהור.

ג. המ"ד שאין שני עושה שלישי בחולין 1. לרבי יוסי שלישי עושה רביעי לפסול בקודש ק"ו ממחוסר כיפורים שמותר בתרומה ופסול בקדש, ומהא דלית ליה רביעי בתרומה וחמישי בקודש ש"מ דלית ליה שלישי בחולין. ומייתי ברייתא גבי טבול יום בקודש דעושה לאבא שאול רביעי לר"מ שלישי ולחכמים שני, ומקשינן אם רבי יוסי סובר כאבא שאול שילמד רביעי בקודש בק"ו מאוכל הבא מחמת טבו"י שגופו מותר בחולין ואשכחן דרבי יוסי לא פריך דהוי אב הטומאה. 2. לר"מ כל הטעון ביאת מים מדרבנן כגון שני מטמא את הקודש ופוסל את התרומה ומותר בחולין ופליגי במעשר. 3. לרבי יהושע מי שאוכל דבר שהוא ראשון או שני הוי שני, והאוכל שלישי עושה שני בקודש אבל לא בחולין שנעשו על טהרת תרומה, ולר"א האוכל ראשון גופו נעשה ראשון ובשני נעשה שני ובשלישי נעשה שלישי. 4. לרבי אלעזר חולין תרומה וקדשים שווין בכך שהראשון מטמא שנים ופוסל אחד בקודש, מטמא אחד ופוסל אחד בתרומה, ופוסל אחד בחולין. 5. לרבי אליעזר אפשר להפריש חלה מעיסה טהורה על טמאה ע"י שנותן פחות מכביצה בין שתי העיסות בכדי ליטול מן המוקף וחכמים אוסרים, ותני אידך דנותן אף כביצה ופליגי בדעת ר"א להו"א אם שני עושה שלישי בחולין, ודחי דלכו"ע אינו עושה ופלוגתייהו אם חולין הטבולין לחלה הוו כחלה, או לכו"ע הוי כחלה ופליגי האם מותר לגרום טומאה לחולין בא"י.

הדרן עלך פרק חמישי!

פרק ששי – מי שקינא

דף לא

*העדות בסתירה וטומאה. הדרן!

א. העדות על הסתירה והטומאה 1. העדות על סתירת אשה שקינא לה בעלה לר"א אפילו שמע מעוף פורח אסור לקיימה עד שישקנה ואם לאו יוציא ויתן כתובתה, ולרבי יהושע עד שישאו ויתנו בה מוזרות בלבנה. 2. אם יש עד אחד שנטמאה ואפילו עבד או שפחה אינה שותה ונפסלת מכתובתה שנאמר ועד אין בה, אבל חמשת הנשים ששונאות אותה נאמנות רק שלא תשתה, ולא אמרינן ק"ו מעדות על הסתירה שאינה אוסרתה לעולם ובעיא שני עדים משום דכתיב בה אבל בעדות טומאה בעלמא צריך שני עדים בגז"ש דבר מעדות. 3. אם יש עד נגד עד לא שותה ומקשינן דבכל מקום שהאמינה תורה לאחד הוי כשנים, ומתרצינן תני אינה שותה או שנאמן דווקא בזה אחר זה ולא בבת אחת, ומקשינן משנים נגד אחד דאזלינן בתר רובא, אלא איירי בפסולי עדות שהולכים אחרי רוב דיעות או שבאה אשה מעיקרא.

הדרן עלך פרק ששי!

פרק שביעי – אלו נאמרין

צ"ד לב- לג

*בכל לשון. *בלשון הקודש.

א. אלו נאמרין בכל לשון ומנין 1. פרשת סוטה דכתיב ואמר הכהן לאשה, ואומר לה בכל לשון שמבינה ששותה על עסקי קינוי וסתירה, ושתיתיה במקידה של חרס, נטמאה בגלל עסקי שחוק

וילדות, וכיצד האופן בשוגג מזיד אונס או רצון. 2. וידוי מעשר שנאמר ואמרת ויליף בגז"ש מסוטה ולא ילפינן מלויים דאיכא עניה ואמירה, ואמרין אדם אומר שבחו בקול נמוך בוידוי מעשר וגנותו בקול רם ממקרא ביכורים, והיינו צערו שהרי תקנו תפילה בלחש כדי שלא לבייש את עוברי העבירות דהא לא חילק הכתוב בין מקום חטאת לעולה ותרוייהו בצפון. 3. קריאת שמע בכל לשון שנאמר שמע ישראל ולאידך אתי שיש להשמיע לאזנו, ולרבי בלשון הקודש שנאמר והיו ולאידך אתי שלא יקראנה למפרע. 4. תפילה דהויא רחמי, והא דאמרין שאין מלאכי השרת מכירין בלשון ארמי לכן אין להתפלל בארמית זהו ביחיד ולא בצבור, והא דשמעון הצדיק שמע בת קול בארמית מקדש הקדשים הויא כדי לאשמועי או ע"י גבריא. 5. ברכת המזון, שנאמר ואכלת ושבעת וברכת. 6. שבועת העדות, ושמעה קול אלה. 7. שבועת הפקדון בגז"ש תחטא משבועת העדות.

ב. אלו נאמרין בלשון הקודש ומנין 1. מקרא ביכורים, שנאמר וענית ואמרת בגז"ש עניה מברכות וקללות. 2. חליצה שנאמר וענתה ואמרה בגז"ש עניה ולאידך אתיא שברכות וקללות בלה"ק, ולרבי יהודה שנאמר ככה ולאידך אתיא לכל דבר שהוא מעכב דלר"י כל מקום שנאמר כה ככה עניה ואמירה אינו אלא לה"ק. 3. ברכות וקללות כאשר עברו את הירדן ששה שבטים עלו להר גריזים וששה להר עיבל ולמטה היו הארון הכהנים והלויים, הפכו פניהם כלפי הר גריזים ופתחו ואמרו ברוך האיש אשר לא יעשה פסל ומסכה וכולם ענו אמן ואח"כ הסתובבו כלפי הר עיבל ואמרו ארור האיש. 4. ברכת כהנים. 5. דף מ, ברכות כהן גדול ביום הכיפורים, שכה"ג קורא בעזרת נשים ולראב"י בהר הבית בפרשת אחרי מות ואך בעשור וגולל את הס"ת ומניחה בחיקו ובעשור שבחומש הפקודים קורא בע"פ משום טירחא דציבורא, ומברך שמונה ברכות: על התורה, עבודה, הודאה, מחילת עוון, מקדש, כהנים, ישראל, ירושלים, ושאר תפילה וחותרם בשומע תפילה. 6. דף מא, פרשת המלך במוצאי יו"ט ראשון של סוכות בשנה השמינית יושב על בימת עץ בעזרת נשים וקורא דברים עד שמע, ופרשת שמע, והיה אם שמוע, עשר תעשר, כי תכלה לעשר, פרשת המלך, ברכות וקללות, ומברך כמו הכה"ג מלבד ברכת רגלים שהיא תחת מחילת העוון. 7. דף מב, משוח מלחמה מדבר לעם בלה"ק שנאמר ודבר אל העם בגז"ש ממשה ידבר, ואומר אינכם הולכים למלחמה על אחיכם שירחמו עליכם אלא על אויביכם. 8. דף מד, עגלה ערופה שהזקנים אומרים ידינו לא שפכו את הדם הזה, בגז"ש עניה מברכות וקללות.

שאלות לחזרה ושינון

דף לא

א. העדות על הסתירה והטומאה (3) הדרן!

פרק שביעי- ואלו נאמרין

דף לב- לג

א. אלו נאמרין בכל לשון ומנין (7)

ב. אלו נאמרין בלשון הקודש ומנין (8)

פרק חמישי- כשם שהמים

דף כח- ל

א. הדרשות שנלמדו בו ביום שנתמנה ראב"ע

לנשיאות (5)

ב. דרשות הפסוקים בסוטה ודיני טומאה (4)

ג. המ"ד שאין שני עושה שלישי בחולין (5)

הדרן!

פרק ששי- מי שקינא

הושלמה סדרת "דרך ישרה" על כל הש"ס! יצאו לאור בס"ד מסכתות:

📖 **ברכות** עם מחודדין בפ"ך.

📖 **שבת** מהדורה חדשה.

📖 **עירובין**

📖 **פסחים**

📖 **שקלים ר"ה**

📖 **יומא**

📖 **סוכה**

📖 **ביצה תענית**

📖 **מגילה-פורים** עם מדרש,

תוספתא, ותמצית מחיר יין לרמ"א

📖 **מו"ק חגיגה**

📖 **יבמות**

📖 **כתובות**

📖 **נדרים**

📖 **נזיר סוטה**

📖 **גיטין**

📖 **קידושין** - עם תורתך שעשועי,

סימני הדף, ותוספתא

📖 **בבא קמא**

📖 **בבא מציעא**

📖 **בבא בתרא א-ב**

📖 **סנהדרין א-ב** עם "יש סדר

לגמרא" ותמצית כל המסכתא.

📖 **מכות שבועות**

📖 **עבודה זרה הוריות**

מחודדין בפ"ך

📖 **זבחים**

📖 **מנחות**

📖 **חולין**

📖 **בכורות** עם הקדמות ומושגים

📖 **ערכין-תמורה**

📖 **כריתות-מעילה**

📖 **נדה**

ניתן להשיג: בטל' 054-8479220, ת.ד. 5053 בני ברק, yesodot100@gmail.com מחיר: 5 ₪.

חיבורים נוספים מבית "דרך ישרה":

נשיח בחוקין 1270 מצוות לפי כל השיטות של מוני תרי"ג המצוות.

בחקותין אשתעשע - על תרי"ג מצוות, לשיטת בה"ג ואזהרות ר"ש אבן גבירול.

עתים לתורה - לוחות ללימוד יומי לכל יהודי, עם הרב מרדכי גנוט שליט"א.

שירת ישראל - סוגיות מסכת ב"ק.

קיצור חודים מנוקד ומסודר.

קיצור אלשין רות

קיצור אלשין אסתר

קיצור אלשין איכה

בקרוב בס"ד על שה"ש וקהלת.

באהבת תשגה תמיד - שיחות

באהבת תורה ודרכי זכירתה מהגאון רבי בונים שרייבר שליט"א.

איזוהי דון ישרה - כיצד ללמוד לשגן ולזכור, עם הכנה למסכת מכות.

הקדמות ומושגים - סדר קדשים, ובקרוב בס"ד על סדרי זרעים וטהרות.

📖 ניתן להצטרף לקהל הקוראים,

ולקבל את העלון במייל

לפרטים תגובות והערות:

yesodot100@gmail.com

~164~

המערכת